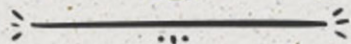

ကိုတာ

ကိုရင်တာ
နှစ်ပါးသွားဖူး

"စာရေးဆရာ" ကို အထင်ကြီးလှသော

ဒေါ်ဒေါ်ကြီးနှင့် မမညွန့်သို့ . . .

အမှာ

ကိုတာရေးတဲ့ အရေးအသားတွေအထဲက ဘယ်ဟာကို သဘောအကျဆုံးလဲလို့ မေးရင် . . . "နှစ်ပါးသွား" တွေကို သဘောအကျဆုံးပဲလို့ ပြောရမှာပဲ။ ဘာလို့ သဘောအကျရတာလဲလို့ ထပ်မေးရင် တော့ အဖြေက နှစ်မျိုးဖြစ်လိမ့်မယ်။ တစ်ခုကတော့ "ကျွန်တော်ကြိုက်လို့" လို့ ခပ်လွယ်လွယ် ဖြေရမှာပဲ နောက်တစ်ခုကတော့ "အဲဒီလိုအရေးအသားမျိုးဟာ လိုအပ်မှုတစ်ခုပဲ" လို့ မြင်လို့ ပဲ။ "ကျွန်တော်ကြိုက်လို့" ဆိုတာကတော့ ကျွန်တော်ဖတ်ရတာ ဘဝင်ကျလို့ ပဲ။ ဘယ်သူနဲ့ မျှမဆိုင်တော့ ဒီထက်ထပ်ရှင်းစရာမလိုဘူး၊ "... လိုအပ်မှုတစ်ခုပဲ" လို့ မြင်တဲ့ အပိုင်းကတော့ နည်းနည်းရှင်းရလိမ့် မယ်။

ကိုတာက သူ့ရဲ့ "နှစ်ပါးသွား" တွေကိုစုပြီးထုတ်တဲ့ ပထမအတွဲအမှာ စာမှာ သူရေးရတဲ့ ယ အကြောင်းတစ်ခုကို ခုလိုရေးပြထားခဲ့တယ်။

ပျော်တော်ဆက်ရန် ရည်ရွယ်ရင်းလည်း ရှိ၊ ပင်ကိုယ်က တောသားလည်း ဖြစ်နေသည့် အားလျော်စွာ ကိုရင်တာကား အားမနာ ပါးမနာ နှစ်ပါးသွားခန်း ဇာတ်လိုက်ကြီးများ နှင့် ဝင်ရောက်ဆွေးနွေးပါသည် ။ ထိုအမူအရာကို အချို့စာဖတ်သူများက

မျက်စိစပါးမွေးစူးသတဲ့ ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်များကား ကြီးမြတ်လှသည် ။
ကိုရင်တာလို ပစ္စားသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့် မနီးနှောသင့် ပေဘူးတဲ့ ။
ကျွန်တော်ကတော့ ထိုသို့မယူဆပါ။

မှန်တယ်။ လူဟာ သူ ဘယ်သူနဲ့ မဆို နှီးနှောသင့်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့
ခြေသလုံးအိမ်တိုင် နှီးနှောမှုမျိုး ဆိုရင်တော့ မသင့်ဘူး။
တစ်နေရာရာတော့ ရပ်ပြီးနှီးနှောရမှာ ပဲ။ "နှစ်ပါးသွား" တွေမှာ
ကိုတာက လူပေါင်းစုံနဲ့ နှစ်ပါးသွားပြထားတယ်။ နှစ်ပါးသွားတိုင်းမှာ
သူ့လေကလွဲလို့ တခြားဟာတွေ မတူဘူး။ သူ့လေဆိုတာက
သူရပ်တည်ထားတဲ့ နေရာတစ်ခုပဲ။ အဓိကမတူတာကတော့
အကြောင်းအရာ။ အကြောင်းအရာမတူတော့ အသံအနေအထား
ကွဲသွားတယ်။ ဇာတ်ထဲမှာ လိုပဲ မင်းသားကတော့မင်းသားကြီးပဲ။
မင်းသမီးကြီးနဲ့ ပြောတဲ့ အသံ၊ ယိမ်းသမနဲ့ ပြောတဲ့ အသံ၊ ပြည်တည်
နန်းသိမ်းတဲ့ အသံ၊ တောထွက်တဲ့ အသံ စတာတွေမတူတော့ဘူး။
မတူပေမယ့် မင်းသားကြီးအသံက ပြောရတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း
ဇာတ်ထဲမှာ မင်းသားကြီးရဲ့ အသံနဲ့ ပတ်သက်လို့ "မပြေရင်ကွဲ၊
ပြေရင်စွဲ" လို့ ဆိုကြတာပဲ။ ကိုတာက သူ "နှစ်ပါးသွား" တွေမှာ
သုံးထားတဲ့ အသံက ပြေတယ်။ ပြေလို့ လည်း ဖတ်တဲ့ လူတွေအနေနဲ့
စွဲတာပဲ။ သဘောကျကြတာပဲ (မကျတဲ့ လူတော့လည်း ရှိမှာ ပဲ။
ဒါမျိုးကိုထည့်ဂရုစိုက်နေရင် လောကကြီးမှာ ဘယ်သူမှ ဘာမှ
လုပ်ဖြစ်တော့မယ်မထင်ဘူး)။ ဒီမှာ ကျွန်တော်ပြောချင်တာတစ်ခုက
သူပါဝင် အသုံးတော်ခံထားတဲ့ နှစ်ပါးသွားတွေမှာ အကြောင်းအရာစုံ
ပေမယ့် လေက သေထားလေတော့ သူ ဘယ်ကရပ်တယ်ဆိုတာ
ကြားနေရတယ်။ အဲဒီအချက်ပဲ လိုအပ်မှုတစ်ခုလို့ ဆိုရတာ။

ကျွန်တော်တို့ ဆီမှာ အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုးကို ရေးတော့

ရေးနေကြတာပဲ။ ကိုယ့်ဘက်က ပါဝင်ပတ်သက်တဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့
ရေးခဲ့တယ်။ သူများ စာအုပ်ကြီးတစ်အုပ်လုံးကို ထွက်တာနဲ့ မျက်စေ့ မှ
တ်ပြီး အင်္ဂလိပ်စာကို မြန်မာစာနဲ့ အတင်းအသံထွက်ခိုင်းပြီး
ပြန်တင်ပြတဲ့ ငနဲတွေရှိတယ်။ သမိုင်းကြီး
ပြီးဆုံးသွားပေဟေ့ဆိုတုန်းကလည်း ဘုမသိဘမသိ
ပြီးဆုံးလိုက်ကြတယ်။ ကမ္ဘာကြီး ပြားတယ်ဟေ့လို့
အသံကြားလိုက်တာနဲ့ မြန်မာလိုအတင်းပြန်ပြီး ပြားခိုင်းတာပဲ။
သံရုံးတွေရဲ့ အမှိုက်ပုံးကို ကုန်းနှိုက်လိုက်ရတာက ဂုဏ်ယူစရာပေါ့လို့
ထင်ကြတာကိုး။ ဘာသာပြန်ပေမယ့် ကိုယ့်ဘက်က
ဆင်ခြင်တုံတရားကို အခြေခံရင်းပြန်ပြီး ပါဝင်ပတ်သက်တာမျိုးမရှိဘူး။
ကိုယ့်ဘက် က ပြန်ပြီး ပါဝင်ပတ်သက်တာမျိုးမရှိတာက
ဉာဏ်ရေးဉာဏ်သွေးနည်းပါးလို့ ပဲ။ အဲဒီလို နွမ်းပါးနေရင်
အတွေးအခေါ်အပိုင်းက ဘာမျှအစွမ်းမရှိတော့ဘူး။ အစွမ်း မရှိရင်
သိတာခံစားတာ ပြန်လည်စိစစ်တာနည်းသွားတာပဲ။ ဂေါ်ယာတပ်ထဲက
ဆာဂျင်မေဂျာကြီး လက်ကိုင်ကြိမ်လုံးလေး ချိုင်းကြားညှပ်ပြီး အော်ဟစ်
အမိန့်ပေးသမျှကို နာခံတာနဲ့ ဘာမျှမထူးဘူး။ ကိုတာ့ "နှစ်ပါးသွား"
တွေ မှာ က ပြန်ပြီးဆွေးနွေးတာတွေပါတယ် (ဥပမာ "စရိုက်တို့ ရဲ့
တိုက်ပွဲ"၊ "ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း တဲ့ လား ဝါးဟားဟား (၁) " နှင့်
"ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းတဲ့ လား ဝါးဟားဟား (၂) " ကို ဖတ်ပါ)။
ဆွေးနွေးတာတွေဟာ ဆင်ခြင်ဆင်လက်နဲ့ ပြောတာတွေပဲ။
ဒါဟာလိုအပ်မှုတစ်ခုပဲ။ ဒါကြောင့် သူ့နှစ်ပါးသွားကို အားကျလို့
သူလိုလိုက် "နှစ်ပါးသွား" ကြည့်လာချင်ကြရင်ဖြင့် စာဖတ်တဲ့ လူတွေ
အနေနဲ့ အထိုက်အလျောက်ဆင်ခြေဆိုတာကို သဘောကျလာမှာ ပဲ။

ကိုတာရဲ့

"နှစ်ပါးသွား"

တွေထဲမှာ သူ့အရပ်

သူဒေသအကြောင်းကလေးတွေ၊ သူ့အကြောင်းကလေးတွေ၊
သူ့မိတ်ဆွေတွေအကြောင်းတွေလည်း ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းတွေ
ရေးတဲ့ အခါ သူက သူ့အတွေ့ကအကြုံတွေကိုဝေငှတာပဲ။ သူကတော့
လွယ်လွယ်ကူကူရစေချင်လို့ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပေးတာ။
သူရေးထားသလိုပျော်စရာ၊ ကလိစရာလေးတွေနဲ့ ပေးတာ။ ဒါပေမဲ့
သေသေချာချာဖတ်ကြည့်ရင် သူက ကာလတရားနှစ်ခု (တစ်ခါတလေ
သုံးခု) အကြားမှာ လွန်းထိုး သွားရင်း အကြောင်းအရာတွေကို
စိစစ်ပြတာပဲ။ ဥပမာ ဗြောဟ္မာအကြောင်းရေးတာကိုပဲ ဖတ်ကြည့်။
ခု ခေတ် မှာ ကယ်ရစ်ဘီယံက လူမည်းတွေရဲ့ အသံထွက်နဲ့
ဝမ်းချုပ်နေတဲ့ မျောက် တစ်ကောင် ညှစ်အော်လိုက်သံကို အသံထွက်ပြီး
မြန်မာလို သီချင်းဆိုရင်ဆိုတတ်ကြမယ်။ ဗြောဟ္မာဆိုတာ ဘာမှ မသိတဲ့ လူ
များ လာပြီ (ဆင်ခြေပေးမယ် ဆိုရင်တော့ ကျုပ်တို့ သိစရာမှ
မလိုဘဲကိုးလို့ ပြောကြ မှာ ပဲ။ အစဉ်အလာ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာကို
ဘယ်သူကမှ လှည့်မကြည့်တော့တဲ့ အခါကို ရောက်လာ တော့လည်း
သူ့ဆင်ခြေနဲ့ သူတော့ ဟုတ်နေကြသားလို့ ပြောရုံပါ။) ကိုတာကတော့
သူရပ်ရွာက ဗြောဟ္မာအကြောင်းကို သူသိသလို သူခံစားရသလိုပဲ
ရေးပြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဗြောဟ္မာ သူ့သိမှတ်ခံစားမှု
အတိုင်းအတာအထဲက "တစ်ခါတုန်းက" ဗြော (ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်
ပြောမယ် ဆိုရင်တော့ ပြန်လည် တွေးခေါ်ကြည့်ခြင်းအတွင်းက
ခံစားမှုပဲ)။ သူက ဒီကနေ့ကာလ အထဲပြန်ပြီး ဟိုတုန်းကဟာ (တစ်ခုကို)
လက်ဆင့်ကမ်းပေးတယ်။ ဖတ်ရတဲ့ သူအနေနဲ့ အကြောင်းအရာအပြင်
ကာလတရား နှစ်ခုထဲက သိမှုနှစ်ခုကိုပါ အလကားရလိုက်တာပဲ။ ဒီလိုပဲ
ကဗျာအကြောင်း၊ စာအကြောင်း၊ အနုပညာစသည့် အကြောင်းတွေမှာ
လည်း ကာလနဲ့ ဒေသကို ဖွင့်ပေးထားပြီး ရေးတယ်။ ကိုတာ

ကိုယ်တိုင်က ကဗျာဘက်မှာ လည်း ထက်သန်တော့ သူနှစ်ပါးသွားထဲက ကဗျာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အရေးအသားတွေဟာ အပျင်းပြေဖတ်ဖို့ ရေးထားတာမျိုး တော့ မဟုတ်ဘူး ။ အဲဒီနေရာမျိုးမှာ တော့ အောက်ခြေမှတ်စုတို့ ၊ စာအဆုံးမှတ်စုတို့လိုမယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ သူကတော့ အဲဒီလို ထည့်တာမျိုးတွေကို သိပ်ကြိုက်ပုံမရဘူး။

ရေအကြောင်းတွေကို ခပ်စောစောကတည်းက ကိုတာရေးခဲ့တယ်။ သူက ကမ္ဘာကြီးကို သူနည်းသူဟန်နဲ့ ကောင်းစေချင်တာကိုး။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ တော့ ကိုတာ တစ်ယောက် သူ့ရဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရားဆိုတာကို ခဏရပ်ထားပြီး စိတ်ကူးအခြေခံ အကြောင်းတရား တွေများ စနေပြီလားလို့ တွေးကြည့်မိတယ်။ ပညာတတ်တွေဟာ ဗဟု သုတနယ်ပယ်ကို ချဲ့လာတဲ့ အခါနောက်ဆက်တွဲဆက်ပြီးပေါ်လာတတ်တဲ့ အကျိုးဆက်တစ်ခုကတော့ တွေးပူတတ်တာပဲကိုး။ တကယ်တော့ သူက သူ့ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ယှဉ်ကြည့်ရာကရတဲ့ အခြေခံအတွေးတွေပဲ။ ပူစရာတွေပဲ။ နောက်ထပ် တစ်ခုနှစ်ခုထပ်ဖတ်ကြည့်တော့မှ ဘာကြောင့် သူ့အနေနဲ့ သောကစိတ်ပွားနေတယ်ဆို တာ ရိပ်မိရတယ်။ တစ်နည်းဆိုရရင် အဲဒီလိုသောကမျိုးဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ လိုအပ်တယ်။ မြောက်ဝင်ရိုးက ရေခဲတုံးတွေ အရည်ပျော်တာကို တွေးပူတာတို့ ၊ ကမ္ဘာကြီး ပူနွေးတာကို မစားရ ဝခမန်း လျှောက်ပြောနေတာတို့ ထက်စာရင် ကျောက်လမ်းနဘေး၊ မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်ဆီက ရေအိုးစင်မှာ ရေကုန်နေတာကိုဖြည့်ဖို့ က အရေးကြီးတာပဲ။ ဒီတော့သူက "ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်း ရေးအတွက် ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ ဓလေ့" လို့ ရေးပြန်တယ်။ တကယ်တော့

နတ်ကရာ ကြည့်မော ဆိုတာ မျိုးလောက်နဲ့ သူက
သာယာမနေစေချင်ကြတဲ့ သဘောပဲ။ အဲဒီအပိုင်းတွေမှာ တော့
ကိုရင်တာ ရဲ့ နှစ်ပါးသွားထဲမှာ ကြားနေကျ ပျော်စေ
ပျက်စေပေါ့ပေါ့တန်တန်လို့ သူညွှန်းလေ့ရှိတဲ့ လေပြောင်း သွားတယ်။
ဖိုးစိန်ကြီးတစ်ယောက် သံမှန်ကနေ ငါးပေါက်ကို ပြောင်းသလိုမျိုး
သိသာသွားတယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ နှစ်ပါးသွားနောက်ဆီက
လာတော့မယ် လွမ်းချင်းချမယ့်အခန်းကိုမကူးခင် ကိုရင်တာဆီက
စခန်းချသံ ကြားလာရတတ်တယ်။

စတိုင်သစ်ကနေ ချင်းတွင်းကို ကူးလာတော့ အစပိုင်းမှာ ကိုတာက
စကားပလ္လင်ခံခဲ့ဖူးတဲ့ "ကလိဖို့၊ ဆွဖို့၊ ရယ်ဖို့၊ မောဖို့ ပဲဥစ္စာ"
ဆိုတာတွေ ဖြည်းဖြည်းချင်းနည်းလာတယ်။ ခပ်လွယ်လွယ်ဆို လို့ ရတဲ့
သံမှန်သံ သိပ်မကြားရတော့ဘဲ ခပ်ခက်ခက်ဆိုရတဲ့ လေးတွေသံကပ်
သံတွေကြားလာရ တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒီအပိုင်းကို
ပိုပြီးသဘောကျတယ်။ သိစရာတွေ၊ တွေးစရာတွေ ရတယ်။
စောစောပိုင်းတုန်းက အရေးအသားတွေမှာ သိစရာ၊
တွေးစရာတွေပါခဲ့ပေမဲ့ သူ့အရေး အသား ထဲမှာ ကိုက
တွေးထားပေးတာက ထက်ဝက်လောက်ပါတယ်။
နောက်ပိုင်းဟာတွေမှာ က သိစရာတွေကို သူကပေးတယ်။
တွေးစရာကို သူကစပေးထားခဲ့တယ်။ ဖတ်တဲ့ လူအနေနဲ့
ဆက်တွေးကြည့်ဖို့ သူက ချန်ထားပေးရစ်ခဲ့တယ်။
ဆက်တွေးကြည့်တာ၊ မကြည့်တာကတော့ စာဖတ်တဲ့ လူရဲ့ အပေါ်မှာ
ပဲတည်တယ်။ စာဖတ်နာတဲ့ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း လာစင်းက ပြောဖူး
တယ်။ ကိုတာနှစ်ပါးသွားဖတ်ပြီး ကိုယ့်ဘာသာ မင်းသားကြီးလို
သဘောထားရင်း မေးခွန်းတွေ အများကြီးမေးရတာ

သဘောကျစရာပဲတဲ့ ။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုတာ့အနေနဲ့ "နှစ်ပါးသွား"
တွေကို ဆက်ရေးနိုင်ရင် ကောင်းမယ်လို့ ထင်မိတယ်။ ခုတော့
ကိုတာက သူ့ "နှစ်ပါးသွား" အရေးအသား တွေကို
စုပြီးပြန်ထုတ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ စုပြီးထုတ်တဲ့ အခါ မာတိကာမှာ
အချိန်ကာလအရ ဖြစ်ဖြစ် အကြောင်းအရာဖြစ်ဖြစ် မျိုးတူစု
ခွဲလိုက်နိုင်ရင် ပိုပြီးအသုံးဝင် အသုံးတည့်လေမလားပဲ (ဆိုလိုတာက
ဖတ်ကြည့်ရုံသက်သက် အရေးအသားမျိုးမဟုတ်တော့ဘူး)။
မဟုတ်ရင်လည်း စာအုပ်အဆုံးမှာ အညွှန်း/ထပ်ညွှန်း Index
ထည့်ပေးနိုင်ရန် ကောင်းလေမလားပဲ။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် "နှစ်ပါးသွား" တွေကို တစ်စုတစ်စည်းတည်း
ထုတ်မယ်ဆိုတာကိုက စာဖတ်သူတွေအပေါ်မှာ ထားတဲ့ ကိုတာရဲ့
စိတ်ရင်းကောင်းတွေ တစ်ပုံကြီးထဲကတစ်ခုပဲ။ ဒီတော့လည်း
ကိုရင်တာတစ်ယောက် ခုထက်ပိုပြီးဖတ်နိုင်၊ ရေးနိုင်၊
နှစ်ပါးသွားနိုင်စေကြောင်းရယ် လို့ တင်ကူးတွေးလိုက်ရင်း
ဩမ်သမေတ္တာလောင်းလို့ ဆုတောင်းပေးလိုက်ရပါကြောင်း။

မြင့်သန်း

* * *

အမှာ

အရသာလည်း ရှိအောင်

အကျိုးလည်း ရှိအောင်

ကြံဆောင်တာပါ။

(စတိုင်သစ်ဆောင်ပုဒ်)

"ကိုရင်တာ၏ နှစ်ပါးသွားများ " ဖတ်သူအပေါင်းမှာ
အထက်ပါကျေးဇူးများ ရများ မလား မသိဘူးနော်။

"နှစ်ပါးသွားများ " မှာ စတိုင်သစ်မဂ္ဂဇင်း၌ ပါရှိသော
အရေးအသားဖြစ်ပါသည်။ ။ ထိုအရေး အသားအချို့ကိုပင် ကိုရင်တာနှင့်
စကားစမြည်များ ဟု လည်း အကြောင်းအားလျော်စွာ အမည်တပ်ဖူး
သည် ။ အကယ်စင်စစ်မူ နှစ်ပါးသွားဟူသောအမည်ကို
ပြောင်းတပ်ပါရစေ။ အကြောင်းမှာ ပျော်တော်ဆက်ရန်
ရည်ရွယ်သောကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ နှစ်ပါးသွားဟူသောအမည်၌
အရွန်း ကလေး၊ အရွင်ကလေး ပါနေသလားဟု ထင်သောကြောင့်လည်း
ဖြစ်ပါသည်။ ။ မြန်မာဇာတ်ပွဲ ၌ နှစ်ပါးသွားကို လူများ နှစ်သက်ကြသည်
မဟုတ်လား။ ကိုရင်တာ့စကားများကိုလည်း နှစ်သက်ကြ မလားဟု
ထိုအမည်ကို တပ်လိုက်ပါသည်။ ။

ပျော်တော်ဆက်ရန် ရည်ရွယ်ရင်းလည်း ရှိ၊ ပင်ကိုယ်က

တောသားလည်း ဖြစ်နေသည့် အားလျော်စွာ ၊ တောသားရဲ
ဆွဲထုတ်ဟူသော စကားအတိုင်း ကိုရင်တာကား အားမနာ ပါးမနာ
နှစ်ပါး သွား ခန်း မှာ ဇာတ်လိုပုံပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ နှင့်
ဝင်ရောက်ဆွေးနွေးပါသည် ။ ထိုအမူအရာကို အချို့သော
စာဖတ်သူများက မျက်စိစပါးမွေးစူးသတဲ့ ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်များကား
ကြီးမြတ်လှသည် ။ ကိုရင်တာလို ပမ္ဘားသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့်
မနီးနှောသင့်ပေဘူးတဲ့ ။

ကျွန်တော်ကတော့ ထိုသို့ မယူဆပါ။ ကျွန်တော့်အတွက် နေရာ အဲ .
. လူရွှင်တော် သို့မဟုတ် ပျော်တော်ဆက်အတွက် နေရာသည်
ဧကန်ရှိသည် ဟု ပဲ ယူဆပါသည် ။ ကလိဖို့ ၊ ဆွဖို့ ၊ ရယ်ဖို့ ၊ မောဖို့
ပဲဥစ္စာ ဘာဖြစ်သလဲဗျာ။ ထိုအကြင်သူတို့ နှင့် တန်းတူရည်တူဟု
ဝင့်သည် များကိုရင်တာ၏ အမူရာ၌ ပါနေပါသလား။

ဝေဖန်သူအချို့ နောက်တစ်ချက်အကြံပေးသည် မှာ
နှစ်ပါးသွားခန်း၌ ဖွတ်နုတ်ကလေးများ ထည့်ပေးပါဟု
ပြောသောအချက် ဖြစ်ပါသည် ။ အနီကိစ္စ၌ လည်း နှစ်ပါးသွားခန်း၏
အမူအရာမှာ ပျော်စေ၊ ပြက်စေ၊ ကလက်စေပြုရင်း ကသည် ခုန်သည်
များကို အရသာတွေ့စေလိုရင်းသာ မဟုတ်ပေဘူးလား။
ကျွန်တော့်အနေနှင့်လည်း တိကျသေချာခြင်းထက်
အယူအဆကိုနားလည်ခြင်း သာ ယူဆောင်လိုသည် ဖြစ်သော
အကြောင်းကြောင့် ဖွတ်နုတ်များ မထည့်လိုပါ။ ရွှင်သောသဘော၊
ရွတ်သော အမူအရာကို မစွန့်လိုပါ။ ဣန္ဒြေ ရနေမှာ စိုးသည့်အတွက်ပင်
ဖွတ်နုတ်ကလေးများ မထည့်ပါရစေနှင့်။ လုပ်ပြက်ဟာ ပညာရှင်
မဟုတ်ပေါင်ပါ ဆရာတို့ ရာ . . ။

ဤနှစ်ပါးသွားများ ဌိ ဒဿနကျမ်းလာ ဖြေစရာများမှာ လူငယ်များ အတွက် ရည်စူးသည့်စာ များ ဖြစ်ပါသည်။ ။ အသည်းကွဲခြင်းအတွက် ဖြေစရာ၊ ပိုက်ဆံမပေါ်ခြင်းအတွက် ဖြေစရာ၊ လူကြိုက်မများ ခြင်းအတွက် ဖြေစရာတို့ မှာ လူငယ်များ အတွက်ပါပဲဗျာ။

ကိုရင်တာကတော့ ရွှေပွဲလာများ မြှောက်စားမှ တောက်ကြွားမယ့် သားကလေးပါ ခင်ဗျ . ။

ကိုတာ

(မှတ်ချက် ။။ ဤအမှာမှာ ကိုရင်တာနှစ်ပါးသွားများကို အတွဲခွဲ၍ ထုတ်စဉ်က ပထမတွဲတွင် ပါသောအမှာ ဖြစ်ပါသည်။ ။ နောက်က အမှာ မူ ဒုတိယတွဲတွင် ပါသောအမှာ ၊ သည့်နောက်ကား တတိယတွဲတွင် ပါသော အမှာ ဖြစ်ပါသည်။ ။)

* * *

အမှာ

ကမ္ဘာမြေကြီးဟာ လေးနက်သလား၊ အလွန်လေးနက်တဲ့
ကမ္ဘာကြီးလား။ ကမ္ဘာမြေကြီးဟာ အလွန်လေးနက်နေရင် ရွှင်ပျော်ပျော်
အတွေးအခေါ် လိုတော့မှာပဲ။ တွေးမူခေါ်မူ၏ တာဝန်မှာ လူ့ဘဝကို
ပေါ့ပါးစွာ၊ ပြီးရွှင်စွာ၊ ခံယူတတ်ရန်ပင်ဖြစ်တော့၏။ သို့ကလို
မဟုတ်ဘူးလား။

အကြီးအကျယ်ဆုံး ဉာဏ်အမြော်အမြင်ဟာ

ယောင်ကန်းကန်း ခပ်တုံးတုံးလို့ ထင်ရရဲ့ ။

အာဝဇ္ဇန်းရွှင်ရွှင် ထိထိခိုက်ခိုက် အပြောဟာလည်း

ထစ်အ ထစ်အနဲ့ ။

ရွေ့လျားခြင်းဟာ အအေးကို ကျော်ပါရဲ့ ။

မရွေ့တာကတော့ အပူကိုပင် လွန်နိုင်သကဲ့။

ကောင်းကင်ဘုံအောက်က အရာများကို နေထားတကျ

ဖြစ်စေတာက

ကြည်ကြည်လင်လင် ငြိမ်သက်ခြင်းနဲ့ သာ။

အဲဒါကတော့ စိန်ကဗျာဆရာကြီး လောင်ဖူရဲ့ ထွေထွေတေ့
စကားပါပဲ။ ကျွန်တော်လည်း ထွေထွေတေ့တော့၊ ခန့် တဲ့ တဲ့ တော့

ပြောချင်တတ်တယ်။ တင်းတင်းမာမာတော့ မပြောချင်ပါဘူး။ ကျွန်တော် လေးလေးနက်နက် ပြောရင် ရယ်ရတယ်လို့ သူငယ်ချင်းတွေက ပြောကြတယ်။ နှစ်ပါးသွားတွေရေးတော့ “လေးနက်စွာ” ရေးတော့ ရေးတာပဲ။ နောက်တီးနောက်တောက်တွေလို့ စာဖတ်သူတချို့က ပြောကြတယ်။ အဲဒါ မဟုတ်သေးဘူး မကြိုက်ဘူးလို့ ပြောချင်ပုံရတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ “နောက်တီးနောက်တောက် ရေးပါရစေ” မှာ ဆိတ်မကြီးတစ်ကောင်လို ဖြစ်ချင် တယ်လို့ ပြောတာ နောက် တာ တော့ လည်း မဟုတ်ဘူး ။ နေရောင်အောက်မှာ အေးအေးဆေးဆေး အနှောင့်အယှက်မရှိ မြက်တွေ တဖြုတ်ဖြုတ်ဝါးနေတဲ့ ဆိတ်မကြီးတစ်ကောင်ကို အားကျတာတော့ အမှန်ပဲ။

စာရေးရတာ တစ်ခါတစ်ခါ ကိုယ်လိုရာ မရောက်တာတော့ စိတ်ပျက်စရာပဲ။ ကြံတော့ ကြံဆောင်တာပဲ။ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ညံ့တွံ့တွံ့၊ ဘယ်မှ ကို မရောက်တော့ဘူးဗျာ။ တစ်ခါတစ်ခါတော့ ခုတ်တာတခြား ရှုတာတခြား ဖြစ်လားဖြစ်ရဲ့ ။ စာရှုသူများကို တောင်းပန်ပါတယ် ခင်ဗျာ။

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း မောင်တိုးကြီးကတော့ မောင်တာရာ ငါ့ခင်ဗျာ သနားစရာကွာလို့ ပြော တယ်။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် သနားတာပဲ ဖြစ်စေ၊ လူတွေကို သနားတာပဲ ဖြစ်စေ၊ ကိုယ့်ကိုကိုယ်လည်း ဟား၊ လူတွေကိုလည်း ဟားတာဖြစ်စေ၊ သနားတဲ့ စိတ်၊ ရယ်တတ်တဲ့ စိတ်၊ အဲ ... ချစ်တတ်တဲ့ စိတ်တို့ ဟာ၊ အယူဝါဒတစ်ခု၊ သစ္စာနှံခြင်းတစ်ခု၊ ငြင်းပြီး ခုန်ပြီးမှ ရတဲ့ ရလဒ်တစ်ခုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဟားဖို့ ၊ သနားဖို့ ၊ ချစ်ဖို့ မှာ အကြောင်းပြချက်မှာ လည်း မလိုပါဘူး။

ဒီစာတွေရေးတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် သတိထားမိတာက တချို့တလေကျတော့ ငှက်တွေတောင်ပံခတ်သလို သူ့အလိုလိုဖြစ်တဲ့ စာတွေဖြစ်နေတယ်။ ပျင်းစရာကောင်းနေတဲ့ စာတွေ ကတော့ မဖြစ်မနေ ကြိုးပမ်းထားတဲ့ ဟာတွေလို့ သိသာနေတယ်။ သူ့အလိုလိုဖြစ်တဲ့ ဟာ၊ ငှက်တောင် ပံခတ်သလို စာတွေကတော့ ရွှင်နေမှာပဲ။ ဒီစာအုပ်မှာ ဘယ်အမျိုးအစားက များ နေမှာ ပါလိမ့်။

စာရေးဆရာဆိုတဲ့ ငနဲဟာ သူသိတာ သူခံစားရတာကို မျှဖို့ တော့ကြိုးစားတာပဲဗျ။ ကြိုးစား ပြီးရေးမယ်၊ ကြိုးစားပြီး ဘာသာပြန်မယ်လို့ လည်း ကျွန်တော်ဖြင့် စိတ်ကူးတာပဲ။ ဖတ်လို့ ပျော်အောင်၊ ဖတ်လို့ ဖြစ်အောင်လည်း တင်ဆက်မယ်လို့ တော့ဖြင့် ကြံတာပဲ။ “ခွက်” ဆိုတဲ့ ကဗျာ တစ်ပုဒ် ကျွန်တော် ဘာသာပြန်ကြည့်ဖူးတယ်။ အဲဒါကို “ကဗျာများ ဖတ်နိုင်ပါစေသော်” မှာ ထည့် ထားသော်လည်း အခု ကြိုတင်မြည်းစမ်းကြည့်ကြဗျ။ ကျွန်တော့်အကြံကို သိအောင်ပါ။ စာတွေ အားလုံးလိုလိုကတော့ စ တို င် သ စ် မှာ ပါပြီးသားတွေ။ သို့သော် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ဖတ်ရတာ ပေါ့။

ခွက်

ခွက်ဆိုတာ ပင့်တင်ပြီးမှ သုံးရတာ၊ မကွဲစေဘဲ

သယ်ရတာ သတိနဲ့ နောက်တစ်ဆင့်ထိ။

ခွက်က သိနေတယ်၊ မင်းအတွက် အခြေအနေတစ်ခုရှိသေးတာ၊ ဒီကနေပြီး

နောက်တစ်ခု ... “ပို၍ ကျယ်တဲ့ သိခြင်း” လာအုံးမှာ ။

ခွက်ဟာ ငြိမ်နေသယောင်၊ ဒါပေမဲ့လျှို့ဝှက်ခွက်
ကူညီဖို့ အတွက် လုပ်နေတာ၊
တစ်ခါတစ်ရံ မင်းအနေနဲ့ ခွက်တစ်ခုက
နောက်တစ်ခုထဲ လောင်းထည့်သော်ငြား ဘာမှ ဖြစ်မလာ။
စောက်နက်တဲ့ “ငါ သမုဒ္ဒရာထဲ” သာ လောင်းထည့်ကြည့်ပါ
မတွက်မချက်ဘဲသာ လောင်းပါ။ အမြင်သိလျှင်တော့
နောက်ကလိုက်ဖို့ လက်ရန်းတစ်ခုသာ ရှာပါလေ။ ။

ကိုတာ

ကိုရင်တာ နှစ်ပါးသွားများမှာ တောင်ဖက်မြောက်ဖက်
ဖတ်ထားသော စာများကို မိုး၍ တောင်ရေးမြောက်ရေး
ရေးထားခြင်းများ သာ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဤ၌ ကိုရင်တာကား နေရာတကာ
စိတ်ဝင်စားသော လူပြိန်းမျှသာ ဖြစ်သည် ဟု ပြောလိုရင်းရှိပါသည်။ ။
ကျွန်တော့် မှာ စာအုပ်များကို လှန်လှောဖတ်ရှုကြည့်တိုင်း မည်သို့
ပြန်လည်တင်ပြလျှင် ကောင်းမလဲဟု ကြံစည်ရသည် ချည်း ဖြစ် သည်။ ။
ရွှေပွဲလာပရိသတ်ကြီးသို့ အထိုက်အလျောက် ရောက်ဖို့ အရေး
နှစ်ပါးသွားမှ ပါပဲဟု စဉ်းစားမိ သောအခါ နှစ်ပါးသွား ရေးပါသည်။ ။
ရွှင်ပျသောစိတ် ရှိမှ သာ နှစ်ပါးသွားများ ရေးထွက်ပါသည်။ ။
ရွှင်သောစိတ် လက်လွန်သွားပြန်ကာ နောက်တီးနောက်တောက်
အမူအရာများ ပါသွားတတ်ပါသည်။ ။

ကျွန်တော့်အနေဖြင့် လူတို့ သိသင့်သော အကြောင်းအရာ

သောင်းခြောက်ထောင်အနက် တချို့ အကြောင်းအရာများကို အကျဉ်းမျှသာ ဟောလိုသောအခါ “စာရေးဆရာတစ်ယောက်၏ မှတ်စုများ ” ဟူ၍ အရေးအသားပုံသဏ္ဌာန်တစ်ခုကို ကြံဆောင်တင်ဆက်ပါသည်။ သူငယ်ချင်းများက ကျွန်တော့်အား ငါတို့တစ်တွေ တွေးတတ်ခေါ်တတ်လာအောင် လုပ်ကြမှ တော်မယ်ဟု မကြာခဏ တိုက်တွန်းတတ်ရာ ကျွန်တော် လုပ်နေသည် မှာ စဉ်းစားစရာလေးများ ရလာအောင် တင်ဆက်သော သဘောသာဖြစ်၍ ရသလေးများ နှင့် ရောသည် ။ ရသမှာ အကြောင်းအရာသူချည်းသက်သက်ဆိုပါက ပေါ့မည်စိုး၍ ဆားခတ်သော သဘောသာဖြစ်ပါသည်။ ။

ကျွန်တော် ဘာကြောင့် စာရေးပါသလဲဆိုသော နှစ်ပါးသွားမှာ စာရေးဆရာဧရာမကြီး တစ်ယောက် သူစာရေးရသောအကြောင်းကို ဖော်ပြသော အက်ဆေးကို မှီးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ စာရေးဆရာများ ဘာကြောင့် စာရေးနေကြတာလဲ၊ ငါကော ဘာကြောင့် စာရေးသလဲ၊ အက်ဆေး တစ်နေရာမှာ အောက်ပါအတိုင်း ပါသည်။ ။

“စာရေးဆရာဆိုတဲ့ ငနဲဟာ သူ့အကြိုက်၊ သူ့အနှစ်သက် (ဝါ) ပုဂ္ဂလိက ကိစ္စကို ပုဂ္ဂလိက မဟုတ်သော ကိစ္စ (ဝါ) သူနေတဲ့ ခေတ်ကြီးက သူ့အပေါ်ကို တင်လိုက်သော ကိစ္စများ နှင့် သမမျှတအောင် လုပ်ဖို့ ပဲ။ ဒါပဲ လုပ်ရမှာ ပဲ”

ကျွန်တော်ကဖြင့် အဲသည် အကြံအစည်ကို သဘောကျသည်။ ။ ကျွန်တော်ဆိုတဲ့ ငနဲက သဘော ကျရုံပဲ ကျတာလား။ တကယ်ကော လုပ်ဆောင်သလား။ ပုဂ္ဂလိကကိစ္စလည်း နည်းနည်းရေး သို့သော် ယေဘုယျလည်း ရေး၊ ကိုရင်တာဟာ အဲသလိုကောင် ဟုတ်ရဲ့ လား။

နလပိန်းတုံး မသိမှုတွေကို
ကိုယ်ပိုင်လုပ်ပစ်ဖို့ လည်း
ကျုပ်တို့ က မကြောက်ဘဲကိုး
ပျော်ရွှင်မှုတွေကို ခုတော့
ကျုပ်တို့ က မစုစည်းတော့ဘူးပေါ့။

All ignorant we dared to own

The joys we now dissemble;

(Orwell)

မသိမှုတွေ လျော့ပါးအောင် ကြံဆောင်ကြရတာဟာ စာရေးသူတို့ ရဲ့
အလုပ်လို့ ကျွန်တော်ထင်သည် ။

လေးစားစွာဖြင့်

မောင်တာ

* * *

ကိုရင်တာ နှစ်ပါးသွားများ
(ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၀၁ - ဧပြီ၊ ၂၀၀၃)
သုဒ္ဓလွတ်မြောက်ရေး

“ငါဟာဖြင့် သုဒ္ဓမျိုးက ဆင်းသက်တာပါကလား။”

“အမျိုးလေးပါး၏ အမှားလေးမျိုး” ဆိုတဲ့ မောင်သုမနရဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ဖတ်မိသော အခါ ကျွန်တော် တောသား မောင်တာဟာ အထက်ပါအတိုင်း သတိထားမိပါတော့တယ်။

မောင်တာဟာဖြင့် သုဒ္ဓကနေ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်လာတာပါကား။

မောင်တာ၏ ယောက္ခမကြီးကတော့ သုဒ္ဓကနေ ခတ္တိယ ဖြစ်လာတာပါကလား။

သုဒ္ဓ ၊ ဗြာဟ္မဏ စသည့် ဝေါဟာရတွေကို ကျွန်တော်တို့လို ငါးဆယ်အတွင်းက လူတွေမတော့ ကြားဖူးမှာ ပါ။ မျိုးဆက်သစ်တွေလို အခေါ်အပြောခံရတဲ့ ခုခေတ်လူငယ်များ မတော့ တချို့က ကြားဖူးချင်မှ ကြားဖူးမယ်။ ဟိုတုန်းက ဟိန္ဒူအယူမှာ အမျိုးလေးပါး ရှိတယ်။ (၁) ဗြာဟ္မဏ ၊ (၂) ခတ္တိယ ၊ (၃) ဝေဿ ၊ (၄) သုဒ္ဓ တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ရာမကရစ်ရှနာရဲ့ တပည့်ကြီး ဆွာမိဘိုင်ဝိကနန္ဒာ (Vivekananda) ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်လောက် က ဟောကြားတဲ့ တရားကို အိုး ဝေ လ က် ဖ က် ရ ည် ကြ မ်း ဝိ င်း မှာ မောင်သုမနက

ဆောင်းပါးရေးလိုက်ပါ တယ်။ ဆွာမိကြီး ဘိုင်ဝိကနန္ဒာက တရားဟောပြီး မောင်သူမနက ကပ္ပိယ တရားထောက်လုပ်ထား တဲ့ ဆောင်းပါးဖြစ်တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ရာက ဟောကြားသော တရားဖြစ်သော်လည်း တွေးစရာ လေးတွေ ပါနေပါတယ်။ သူ့ကို တရားဟော၊ တရားထောက် လုပ်ထားတာလေးတွေ ကောက်နုတ် တင်ပြရင်း ကိုရင်တာအနေနဲ့ လည်း တစ်ချီတစ်ချီမှာ ဝင်ပြောတာလေးတွေကို နားဆင်ကြည့်ကြဖို့ ပါ ပဲ။

ဆွာမိကြီး။။လူတွေကို ဗြာဟ္မဏ၊ ခတ္တိယ စသည် ဖြင့် ထိုသို့ လူတန်းစား ခွဲခြားခြင်းဟာ အကြောင်းမဲ့ မဟုတ်ပါဘူး။ လူ့သဘာဝတွေကိုလေ့ လာပြီးမှ အဲသလို စီစဉ်ပိုင်းခြားခြင်းပါ။ ဥပမာ ဆိုရင် သီလ၊ သမာဓိရှိသူကို ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်စေတယ်။ သတ္တိ ဗျတ္တိရှိသူကို ခတ္တိယ လုပ်စေတယ်။ ပါးနပ်တဲ့ လူကို ကုန်သည် ဝေဿ လူတန်းစား မှာ ပါဝင်စေတယ်။ ပျင်းရိမိုက်မဲသူများကိုတော့ အနိမ့် ဆုံး မှာ ထားရတယ်။ သူတို့ ကို အသုံးချလိုက်သော်လည်း သုံးမရလို့ အလုပ်ကြမ်းတွေပဲ လုပ်စေရ တယ်။

သူမန။။ဪ ... ဟုတ်လား၊ ကျွန်တော်က လူတန်းစားခွဲခြားခြင်းဟာ လူ့သဘာဝ အလျောက် မဟုတ်ဘဲ နိုင်ရာကျင့်တဲ့ လမ်းစဉ်လို့ ထင်မှတ်နေခဲ့တယ်။

ဆွာမိကြီး။။လူတန်းစား ခွဲခြားတဲ့ ဒီအလေ့ဟာ အိန္ဒိယပြည်က ဟိန္ဒူများ ရဲ့ မူပိုင်ကျင့်စဉ် မဟုတ်ပါဘူး။ ယဉ်ကျေးတဲ့ နိုင်ငံတိုင်းမှာ ရှေးပဝေဿဏီမှ စပြီး ခေတ်တိုင်းရှိခဲ့ကြတာပဲ။

သူမန။။အဲဒါလည်း ဟုတ်တာပဲ။ နိုင်ငံတကာမှာ ကျွန်စနစ်တွေ ရှိခဲ့တာ ဆိုသော် လည်း သူတိုပဆီမှာ ကျွန်တွေ၊ အစေခံတွေ၊

နိုင်ငံခြားသားတွေက မဲဆန္ဒပေးခွင့် မရှိကြပါဘူး။ ဟုတ်တာပေါ့။
ဟိန္ဒူတွေကတော့ ပြတ်သားတယ်လေ။ ကျွန်ကို
အနိမ့်ဆုံးလူတန်းစားလို့ ခပ်ရှင်းရှင်း ပဲ သတ်မှတ်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့်
လူတန်းစား ခွဲခြားမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး နာမည်ပျက်စရာရှိရင် ဟိန္ဒူ ကိုပဲ
လက်ညှိုးထိုးကြတယ်။ တခြားနိုင်ငံတွေမှာ တော့ ဖိနှိပ်မှုတွေ၊
မတရားမှုတွေ ဘာမှ မရှိ သလိုပဲ။

ဆွာမိကြီး။။ဒါပေမဲ့ လောကဓံတရားဆိုတာ ရှိတယ်။ ဘယ်သူမှ
အမြဲတမ်း ကောင်းစား မနေ နိုင်ဘူး။ အတက်အကျဆိုတာ ရှိစမြဲပါပဲ။

သုမန။။(စကြာဝတေး မန္တာန်မင်းသော်မှ လောကဓံတရားနှင့်
မကင်းနိုင်) ဆိုတဲ့ စကားပုံအတိုင်းပေါ့။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်စေ၊
လူတန်းစားတစ်ရပ်ဖြစ်စေ ပုထုဇဉ်တွေဆိုတော့ ဒီကမ္ဘာမှာ
မတည်မြဲနိုင်ဘူး။

ကိုရင်တာ။။သမိုင်းဆိုတာ ဒီလူတန်းစားလေးမျိုးရဲ့ နိမ့်တုံ မြင့်တုံ ၊
တက်တုံ သက်တုံ ဖြစ်စဉ်ကြီးပါလား ဆရာကြီးတို့ ခင်ဗျား။

ဆွာမိကြီး။။တရုတ်ပြည် ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းကို လေ့လာကြည့်ပါ။
ရှေးတုန်းက ဥရောပတိုက်သားတွေ လူရာမဝင်ခင်မှာ ထွန်းကားခဲ့တဲ့
အီဂျစ်၊ အီရန်၊ အစ္စရေးနှင့် အာရပ်နိုင်ငံများ ကိုလည်း ကြည့်ပါ။ သူတို့
ဆီ မှာလည်း ရာဇဝင် ခေတ်ဦးပိုင်းမှာ ဗြာဟ္မဏခေါ်တဲ့ ဘုန်းကြီး
လူတန်း စားက လွှမ်းမိုးခဲ့တယ်။ ဒုတိယခေတ်မှာ ခတ္တိယခေါ်တဲ့
ရှင်ဘုရင် သို့မဟုတ် သေနာပတိများက ကြီးစိုးခဲ့တယ်။
နောက်တော့လည်း အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ခေတ်ကို ရောက်လာတယ်။
အင်္ဂလိပ်တွေက ကုန်သည် တွေပဲ။ သူတို့ ခေတ်မှာ
တတိယလူတန်းစားဖြစ်တဲ့ ဝေဿတွေ ကြီးစိုးချိန်ပဲ။ အမြတ်ကြီး

စားဆိုတာ သူတို့ ခေတ်မှာ စတင်ပေါ်ပေါက်တာပေါ့။
ကိုလိုနီနိုင်ငံတွေနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ် ရေးလုပ်တယ်ဆိုပြီး အမျိုးမျိုး
အမြတ်ထုတ်ခဲ့ကြတယ်။

သုမန။။ဟောတော်မူတဲ့ အတိုင်းပါပဲ။

ဗြာဟ္မဏ

ဆွာမိကြီး။။အဲဒီ ဗြာဟ္မဏ ၊ ခတ္တိယ ၊ ဝေဿ၊ သုဒ္ဒဆိုတဲ့
လူတန်းစားလေးမျိုးက နိုင်ငံ တွေကို တစ်လှည့်စီ အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြရာမှာ
ပြည်သူလူထုအတွက် တိုးတက်မှု များ ဖန်တီးနိုင်ကြတယ်။
တချို့ကလည်း တိုင်းပြည်ကို ဆုတ်ယုတ်စေတယ်။ သူတို့ အထဲမှာ
ဗြာဟ္မဏဆိုတဲ့ ပုဏ္ဏား သို့မဟုတ် ဘုန်းကြီးလူတန်းစားကတစ်မျိုးပဲ။
သူတို့ အာဏာက လက်နက်အင်အား မဟုတ်ဘဲ အသိပညာပေါ် မှာ
မူတည်တယ်။ ရှေးဘုန်းကတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာ ပဲ
ပညာရှာလို့ ရတယ်။ ရှေးဟောင်း မှတ်တမ်းစာပေ ပိဋကတ်တွေက
သူတို့ ဆီမှာ ပဲ ရှိသကဲ့။

သုမန။။မှန်ပါပေတယ်။ ကမ္ဘာ့ပညာရေးစနစ်ဟာ
ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ စပါတယ်။ ဒါကတော့ ဗြာဟ္မဏခေါ်တဲ့ ရဟန်း၊
ပုဏ္ဏား လူတန်းစားရဲ့ ကောင်းကွက်ပါပဲ။

ဆွာမိကြီး။။ဗြာဟ္မဏများက စာတတ်ပေတတ် ပညာရှင်များ မို့
မင်းဆရာအဖြစ်ကို ရောက်ကြ တယ်။ မင်းဆိုတဲ့ ခတ္တိယ
လူတန်းစားဟာ လက်နက်အာဏာပိုင်များ မို့ ပြည်သူလူထုက
ကြောက်လန့် လေးစားကြရတယ်။ ဒီတော့ ဘုရင်နှင့် လူထုအကြားမှာ
ဘုန်းကြီးက ဖြန့်ဖြေသူ၊ တရားပြသူ အဖြစ် နှင့် ပေါ်လာတယ်။

ဘုန်းကြီးက ရှင်ဘုရင်လို လက်နက်အင်အား မရှိသော်လည်း တရားဓမ္မ လက်ကိုင်ထားပြီး ရာဇမာန်တွေကို ငြိမ်းအေးနိုင်စေသူ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကမ္ဘာ့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားများက စထွင်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ လူသတ္တဝါများ ရဲ့ ကြမ်းတမ်းတဲ့ တိရစ္ဆာန် စိတ်တွေကို တရားနှင့်အညီ ဆုံးမပြီး ငြိမ်ဝပ်ပိပြားအောင် လုပ်ပေးနိုင်သူ များ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြာဟ္မဏလူတန်းစားရဲ့ ချို့ယွင်းချက်တွေလည်း ရှိခဲ့ပေတယ်။ ဂါထာတွေ၊ မန္တရားတွေ၊ ယာဇ်ပူဇော် သူတွေ၊ ပညတ်ချက်တွေက များ ပြားလာတယ်။

သုမန။။မှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်နှင့် အာရှတောင်ပိုင်းနိုင်ငံများမှာ အရည်းကြီးများ လွှမ်းမိုးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ပန်းဦးလွှတ်ပွဲဆိုတာ မင်္ဂလာဆောင်သတို့ သမီးများကို ကျောင်းသို့ ဦးဆောင်ဆက်သရတဲ့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရပွဲတော်တွေပါပဲ။

ဆွာမိကြီး။။အခြားချို့ယွင်းချက်များ လည်း ရှိသေးတယ်။ ရဟန်းက တရားဓမ္မ အားထုတ်ရသူများ မို့ စစ်မက်အန္တရာယ်များကို မကာကွယ်နိုင်ဘူး။ နောက်ပြီးတော့ သူတို့ ချင်းလည်း ဂိုဏ်းကွဲတတ်ကြတယ်။

* * *

ခတ္တိယ

ဆွာမိကြီး။။အဲ ... ရှင်ဘုရင်ဆိုတဲ့ ခတ္တိယ လူတန်းစားများ တက်လာပြန်တယ်။ ရှင်ဘုရင်များ ဟာ သူတို့ ကိုယ်ကို အသမ္ဘိန္ဒ နေမျိုးနွယ်များ လို့ သမုတ်ပြီး အခြားသော လူတန်းစား များကို အဖက်မတန်တဲ့ ကျွန်သပေါက်တွေလို့ ယူဆလာတယ်။ တိုင်းပြည်

တိုးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆက်သတဲ့ အခွန်ဘဏ္ဍာများကိုလည်း မိဖုရား၊ မောင်းမ မိသံများ နှင့် သားတော် ပုခက်တင်ပွဲ၊ သမီးတော် နားထွင်းပွဲဆိုတာတွေမှာ သုံးဖြုန်းပစ်တယ်။ သူတို့ အလိုတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သူများကို သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်အရ ချေမှုန်းပစ်တယ်။ အဲသလို ဘုရင်ဆိုး၊ ဘုရင်ညံ့များ လက်အောက်က ပြည်သူ လူထုဟာ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းပြီး အင်အားဆုတ်ယုတ်လာတယ်။ လူတွေဟာ အင်မတန် နံ့ချာတဲ့ ဘဝကို ရောက်ကုန်တော့တယ်။

ဝေဿ

ဆွာမိကြီး။။။ခတ္တိယ လူတန်းစားများ တန်ခိုးမှို န်သွားပြန်တော့ ဝေဿဆိုတဲ့ ကုန်သည် ကြီးများ စခန်းထကြပြန်တယ်။ သူတို့ က အနံ့အပြား ကူးသန်းရောင်းဝယ်ကြရာက ဧရာမ ဓနရှင် ကြီးတွေဖြစ်လာတယ်။ ဘုရင့်စည်းစိမ်ထက် အဆပေါင်းများစွာ သာလွန်ချမ်းသာသူများ ဖြစ်တယ်။

သုမန။။။ရှေးတုန်းက ဇောတိကတို့ ဇေလိလတို့ ရှိခဲ့သလို ယခုခေတ်မှာလည်း အမေရိကန်ပြည်က ရော့ကဖဲလားတို့ ၊ ပြင်သစ်ပြည်က ရို့ချိုင်းတို့ ၊ ဂျာမနီက ခရပ်တို့ ဟာ ရှင်ဘုရင်တွေကို ငွေချေးပြီး အစိုးရအဖွဲ့တွေကိုပါ ငွေနှင့်ပေါက် ဝယ်ယူခိုင်းစေနိုင်သူများ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆွာမိကြီး။။။အဲသလို ကုန်သည် ကြီးများ ခေတ်မှာ ငွေမျက်နှာဟာ အင်မတန် ကြီးသပေ။ ရှင်ဘုရင်များ ၊ အစိုးရအဖွဲ့များကိုယ်တိုင် ဓနရှင်ရဲ့ မျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ပြီး သူ့အကြိုက်ကို လိုက်လံ ဆောင်ရွက်ပေးကြရတယ်။ စက်ရုံကြီးများ ထွန်းကားတဲ့ ခေတ်မှာ သူတို့ ပဲ ကုန်မျိုးစုံထုတ်လုပ်ပြီး ကမ္ဘာအဝှမ်း

ရောင်းချအမြတ်ထုတ်နိုင်လို့ ပိုမိုဩဇာကြီးထွားလာပြန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ ဝေဿ လူတန်းစားဟာ ပြည်သူလူထုနှင့် သတ္တဝါကောင်းကျိုးကို ဆောင်ရွက်ချင်တဲ့ သဘော မရှိဘူး။ သုဒ္ဓ လူတန်းစားများကို ကယ်တင်ချင်စိတ်လည်း မရှိဘူး။ အမြတ်အစွန်း ပိုမိုလိုချင်ပြီး သူတို့ စည်းစိမ်ကို မပျောက်မပျက်အောင် မင်းစိုးရာဇာများက စောင့်ရှောက်ပေးစေချင်တဲ့ စိတ်ပဲ ရှိတယ်။

သုမန။။ ဓနရှင်ရဲ့ စေတနာကို မျှော်မှန်းသူလူထုအဖို့ မှာ (မစားရ အညှော်ခံ) ဘဝက တက်နိုင်ခဲ့တယ် မရှိပါဘူး။ ဓနရှင်တွေ ဝဋ်လည်ပြီး ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်မှာ ပြည်သူပိုင် အသိမ်းခံကြ ရသပ။

ကိုရင်တာ။။ သုဒ္ဓဆိုတဲ့ ဘိတ်ဆုံးက ဆင်းရဲသား လူတန်းစားကို ဘယ်လိုသဘောရပါ သလဲ။

* * *

သုဒ္ဓ

သုမန။။ သုဒ္ဓတွေဟာ ရာဇဝင်တစ်လျှောက်လုံး အဖိနှိပ်ခံ လူတန်းစားတွေပဲ။ သူတို့ ရဲ့ ချွေးနှင့် သွေးကို အခြေပြုပြီး ဘုန်းကြီးရော၊ ရှင်ဘုရင်ရော၊ ဓနရှင်ရော လူပေါ် လူဇော်လုပ်နိုင်ခဲ့ ကြသပ။ ဒါပေမဲ့ သုဒ္ဓတွေဟာ ကြာမြင့်စွာ ပစ္စည်းမဲ့၊ ပညာမဲ့ဘဝမှာ နေခဲ့ကြရတော့ သူတို့ အားလုံး ဟာလည်း သေးသိမ်ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ ဘဝမှာပဲ ရှိနေသေးကြတယ်။ သူတို့ အချင်းချင်းလည်း ခင်မင်မှု ကင်းမဲ့ပြီး မစ္ဆရိယစိတ် အင်မတန်အားကြီးတတ်ကြတယ်။ ဒီခြေအနေမျိုးမှာ သူတို့ ကို မြှောက်ပင့်ပြီး အာဏာပေးလို့ လည်း မဖြစ်ဘူး။ ပညာမဲ့သူကို တာဝန်ပေးလို့ မရဘူး။ ဒါကြောင့်

ဆင်းရဲသားတွေဟာ အခြားလူတန်းစားများ ထက် လူဦးရေ ပိုမိုများ
ပြားသော်လည်း တကယ်တော့ အင်အားမရှိပါဘူး။ ပညာရှိသူ ၁၀
ယောက်ပေါင်းပြီး လူတစ်သန်း စည်းရုံးလို့ ရနိုင်တယ်။ သုဒ္ဓ
လူတန်းစားက အဲသလို စွမ်းရည်မရှိတော့ နိယာမတရားအတိုင်း သူတို့
ဟာ သူများ အစေခံဘဝက တော်တော်နှင့် တက်နိုင်ကြ ဦးမလား
မထင်ဘူး။

ကိုရင်တာ။။။သုဒ္ဓ လူတန်းစားတွေ လွတ်မြောက်ရေးကို
ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်တဲ့ အယူဝါဒ များ မရှိကြတော့ဘူးလားဗျာ။
ကိုရင်တာတို့ မုံရွေးကြေးမုံသားတွေဟာ အတော်လေး ပင်ပန်းဆင်းရဲ
ကြပါတယ်။

သုမန။။ငါလည်း အမြင့် သောတာပန်ရွာသားပါပဲ ကိုယ့်လူရာ။
ကိုယ်လည်း အမတ် တွေ ဘာတွေရွေးပြီး၊ သုဒ္ဓတွေ ဆင်းရဲတွင်းက
လွတ်ရေး ကြိုးစားမယ်လို့ ကြံဆောင်ပါသေးတယ်။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ တော့ ကားလ်မတ်တို့ ၊ လီနင်တို့ ၊ မော်စီတုန်းတို့
ဟာ သုဒ္ဓတွေအတွက် ကြံစည်ခဲ့တဲ့ ဧရာမလူတွေပေါ့။ သို့သော်
လူတန်းစားခွဲခြားမှုဟာ လက်ဝဲနိုင်ငံများမှာ ပျောက်ကွယ် မသွားဘဲ
ယခင်က မကြုံဘူးတဲ့ လူတန်းစားသစ် (New Class) တွေတောင်
ပေါ်ပေါက်သတဲ့ ။ ဒါကြောင့် ဆင်းရဲသားတွေကို ဒုက္ခနွံတွင်းက
ကျွတ်စေမယ်ဆိုတဲ့ လီနင်မျှော်မှန်းတဲ့ သုဒ္ဓ လွတ်မြောက်ရေးဟာ
ယခုထိတော့ မအောင်မြင်ဘူးလို့ ဆိုရမယ်။

ကိုရင်တာ။။။သုဒ္ဓတွေကိုပညာတတ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ရင်
ပညာတတ်တွေဖြစ်ပြီး ဗြာဟ္မဏ အဆင့်အတန်း
ရောက်မသွားနိုင်ပေဘူးလား ဆရာကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ရော၊ ခင်ဗျား

ရောဟာ ပညာတတ်ခြင်းအားဖြင့် သုဒ္ဓဘဝက လွတ်မြောက်လာတာ မဟုတ်လား။

အဲ ... ဆရာကြီးတို့ ခေတ်မှာ တော့
မထင်ရှားမသိသာသေးသော်လည်း ယခုခေတ်မှာ တော့
အမေရိကန်တွေဟာ လူထုပညာရေး (Mass Education) စနစ်အားဖြင့်
သုဒ္ဓအများကြီးကို ပညာမတတ် မသိနားမလည်တဲ့ ဘဝက
လွတ်မြောက်စေတာလို့ ပီတာဒရပ်ကား စတဲ့ ပုရောဟိတ် တွေရဲ့
အဟောအပြောတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီသဘောတရားဟာ မှန်ကန်ပုံရတယ်။

သုမန။။အင်း ... ဒီခေတ်ကတော့ ပညာခေတ်လို့ ပြောနေကြတာပဲ။

ပညာတတ်ရင် သုဒ္ဓ ဘယ်ဟုတ်တော့မတုန်း။ သို့သော် ပညာတတ်ဖို့
က တယ်လည်း ငွေကုန်သယ်ဆို။ နေ့ဖို့ ညစာ ရှာနေရတဲ့ သုဒ္ဓဟာ
ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပညာတတ်ဖြစ်မလဲ။

ကိုရင်တာ။။တချို့ သုဒ္ဓတွေဟာတော့ ခတ္တိယတွေ ဖြစ်လာကြတာကို
တွေ့ရပါတယ်။ ရှေးယခင်က ငပရင်းက ငရစ်ဟာ ရဲစွမ်းသတ္တိပြပြီး
ဗန္ဓုလဖြစ်သလိုပေါ့ဗျာ။ ငရစ်ဟာ ဗန္ဓုလ ဖြစ်ဖို့ မင်းရှေ့မှာ ခစားတဲ့
အခါ အနားက မင်းချင်းကို တံတောင်နဲ့ လည်း တွက်ခဲ့တယ်။

သုမန။။လူ မှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေက ရှိပေသကိုး။
ကြီးမြင့်ချင်တဲ့ အခါ အထက်က သိရှိစေကြောင်း ကြိမိကြိရာ
ကြံကြတာပါပဲ။ သို့သော်ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်သွားပါစေ၊ ခတ္တိယ ဖြစ်သွားပါစေ
ကိုယ့်လာရာလမ်းကိုတော့ သတိရသင့်တယ်။ ကိုယ်လာခဲ့တဲ့ သုဒ္ဓ
တောနေ လူတန်းစားတွေအတွက် ပြန်လည်ငဲ့စောင်းကြည့်ဖို့
ကောင်းပါတယ်။

ကိုရင်တာ။။သုဒ္ဓတွေများ နေတဲ့ ခုနယ်ခါမှာ
ကောဘယ်လိုစခန်းသွားကြမလဲ၊ အကြံဉာဏ် များ ပေးပါဦး
ဆရာကြီးခင်ဗျား။

သုမန။။မည်သူမည်ဝါမျှ ကယ်တင်ဖို့ မလွယ်လှတဲ့
သုဒ္ဓကလေးတွေဟာ (သုဒ္ဓလူကြီး တွေကိုတော့ ထားလိုက်တော့။
သုဒ္ဓကလေးတွေကတော့ အားတွေမာန်တွေ ရှိနေပါသေး တယ်)
မိမိကိုယ်မိမိ ကယ်တင်ဖို့ ဘာလုပ်ကြမလဲ။ သုဒ္ဓလေးတွေအနေနဲ့
ဘာပညာပဲဖြစ်စေ တတ်အောင် လုပ်ရမှာပဲ ထင်တယ်။ ပြီးတော့
ခတ္တိယလုပ်ပေါ့။ အဲ ... ခေတ်ပညာကလေး ဘာကလေး မတတ်ရင်
တော့ ဘုန်းကြီးဝတ်ချင်လည်း ဝတ်ပေါ့ကွာ။ အင်း ... မောင်သုမနကို
သက်ကြီးဝါကြီးမို့ ကိုရင်တာ အနေနဲ့ ဆည်းကပ်ပြီး
အကြံတောင်းသော်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်နှိုက်က
ဘုန်းကြီးကျောင်းသားဆိုတော့ ခုချိန်မှာ အကြံပေးရ ခက်လှပါတယ်
ကိုယ့်လူရာ။

စတိုင်သစ်မဂ္ဂဇင်း ၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၀၂။

* * *

ပို့စ်မော်ဒန်အကြောင်း
ဆရာကြီး ဇော်ဇော်အောင်နှင့် နှစ်ပါးသွားခြင်း

ကိုရင်တာအနေနှင့် ပို့ (စ်) မော်ဒန်အခြေအနေ
ကာလကြီးအကြောင်း ဆရာကြီး ဇော်ဇော်အောင်နဲ့ နှစ်ပါးသွားမှ ပဲလို့
အကြံရပါတယ်။ ဇော်ဇော်အောင်ခေါ် ပီတာဇော်မြင့်ဟာ ပို့(စ်)
မော်ဒန်အခြေအနေ (ဝါ) ပို့(စ်)မော်ဒန်ခေတ်ကာလအကြောင်းနှင့်
ပို့(စ်)မော်ဒန် အယူအဆများ အကြောင်းနဲ့ စပ်လျဉ်းလျှင်
ရွှေပြည်သားတွေ အသိအမှတ်ပြုတဲ့ ဆရာကြီးပါပဲ။ သို့သော် ပထမဆုံး
ကြည်အေးရဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်နဲ့ နှုတ်ခွန်းအရင်ဆက်ပါရစေ။

ကြည်လွင်ရပ်သွင်၊ သခင်ဟူသည်

တစ်ဆူဂင်္ဂါသဲမှ ၊ ရှင်ဗုဒ္ဓလား

ထမြောက်ပြန်သစ်၊ ခရစ်တော်လား

ကျော်လွန်လူ့ရွာ၊ အလ္လာဟု လား

စကားမွန်မြတ်၊ ကွန်ဖြူးရှပ်လား

ကားလ်မတ်၊ အိန်ဂျယ်

လယ်နင်၊ စတာလင်လား။

ကြည်လင်ရပ်သွင်

သခင်မွန်ကို၊ ကျွန် ရှိခိုးလည်း
လူကိုရှိမခိုး၊ တရားကို ရှိခိုး၏
စိုးစဉ်းချွတ်ယွင်း၊ ခေတ်နှင့်မလျင်းက
ခြွင်းချက်ဖြင့် ပူဇော်၏။
ကြည်လင်ရုပ်သွင်၊ သခင်တို့ သည်
သူမှီတင်းသော၊ လူ့ခေတ်ပြောကျယ်
လိုက်လျောကျင့်ဝတ်၊ ပညတ်မြဲရှင့်။

ဇော်။။ပို့(စ်)မော်ဒန် အခြေအနေ (ဝါ) ပို့(စ်) မော်ဒန်ကာလဟာ
Posmodernity ကို မြန်မာပြန်ထားတာပါ။ ပို့(စ်)မော်ဒန်
အယူဝါဒကတော့ Posmodernism ပါ။ တစ်ခုက ခေတ်ကိုဟောလျက်
နောက်တစ်ခုက အယူအဆကို ဟောပါတယ်။ အရေးကြီးသောကြောင့်
မရော ထွေးစေလိုသော စေတနာ ရှေ့ထားပါတယ်။
အင်္ဂလိပ်စကားလုံးသုံးကာ ဟိတ်ဟန်ထုတ်ခြင်း မဟုတ်ပါ။

ခုန ကြည်အေးရဲ့ ကဗျာထဲကလို လူကို ရှိမခိုး ၊ တရားကို ရှိခိုးပါ၏။
ဒို့ ... ဝေ ... ဝေ ... ဝေ။

တာ။။ကြေးစည်တွေ ဘာတွေတောင် ထုလို့ ပါလား၊ သာဓုပါ
ဆရာကြီး ခင်ဗျား။ သို့သော် ဆရာကြီး ရှိခိုးသော တရားသာ
ဘယ်တရားဖြစ်ပါသလဲ၊ မိန့်တော်မူပါ။

ဇော်။။ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အရင်ကတော့ ကားလ်မတ်၊ အိန်ဂျယ်၊
လီနင်ကို ပူဇော်ဖူး ပါတယ်။ သို့သော် တစ်လျှောက်လုံးမှာ ဗုဒ္ဓကတော့
ဦးထိပ်မှာ ပါ။ ခုမနက်တောင် ဘုရားဆွမ်းတော် ကပ်ပြီးပါပြီ။

တာ။။။သာဓု နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်ခေါ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျွန်တော် နှုတ်ခွန်း ဆက်သတဲ့ အနေနဲ့ ရွတ်ဆိုခဲ့တဲ့ ခုနကဗျာကိုကော တယ်လိုသဘောရပါသလဲ။

ဇော်။။။ကဗျာလေးဟာ ကဗျာဆရာရဲ့ ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာ တွေးတောဝေဖန်မှုကို ဖော်ပြတဲ့ ကဗျာပါပဲ။ ဒီခေတ်ကြီး (ဝါ) ပို့ (စ်)မော် ဒ န် ကာ လ ကြီး မှာ မွေးဖွားဖြစ်တည်နေတဲ့ လူတော်တော်များများ တွေးလေ့ရှိတဲ့ အတွေးပါပဲ။

ပို့ (စ်)မော် ဒ န် ဝါ ဒ မှာ လီယိုတာဆိုတဲ့ လီယိုတာဆိုတဲ့ ပြင်သစ်ကြီးတစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ သူ့ဝါဒကို စိုးစိမျှ တင်ပြပါမယ်။

“သ မို င်း မှာ ကြီးကျယ်တဲ့ အယူဝါဒတွေရှိတယ်။ တကယ်တော့ ပုံပြင်တွေပါခင်ဗျာ။ (“metanarrative” လို့ လီယိုတာက သုံးနှုန်းပါတယ်) အဲဒါကြီးတွေဟာ ကြီးကျယ်ပြီး အဓိပ္ပာယ် တွေလည်း ပြည့်လျှမ်းနေသမို့ ဒဿန၊ သုတေသန၊ နိုင်ငံရေးရာ အနုပညာပါ ဆွဲဆောင်သိမ်းပိုက်နိုင် စွမ်းရှိပါတယ်။ လမ်းတစ်ခုတည်းကို သွားအောင် စနိုင်တယ်။ ဥပမာအားဖြင့် - ဤကမ္ဘာမြေအပြင် မှာ ဖြစ်နေပျက်နေသမျှဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုတော်အတိုင်း ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ခရစ်ယာန်ပုံပြင် ပေါ့။ လူတန်းစားတိုက်ပွဲတော်လှန်ရေး ဖြစ်ပေါ်မယ်ဆိုတာ ကားလ်မတ်ရဲ့ နိုင်ငံရေးပုံပြင်ပေါ့။ လူ့လောကကြီးဟာ ကျိုးကြောင်းကျကျ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမယ်ဆိုတာလဲ ဉာဏ်ပွင့်ခေတ်ရဲ့ ပညာ တတ်ပုံပြင်ပေါ့”။

တာ။။။ပုံပြင်လို့ ပြောလိုက်တာဟာ အယူအဆတစ်ခုပါပဲ။ သို့သော် အဲဒီ ပုံပြင်တွေ ဟာ မည်မျှပင် ကြီးကျယ်ခဲ့စေကာမူ လူတိုင်းတော့ဖြင့်

မယုံကြတော့ဘူး။

ဇော်။။ခုခေတ်ကာလကြီးဟာ ပုံပြင်တွေကို သံသယဖြစ်တဲ့ ခေတ်ကာလကြီးပဲလို့ လီယိုတာက ပြောပါသည်။ ။

တကယ်တော့ ဒီပုံပြင်တွေဟာ သူ့ခေတ်နဲ့ သူ မည်မျှခမ်းနားပစေ ခု ခေတ်မှာတော့ အရင် ကလောက် အလုပ်မဖြစ်တော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာပါ။ ကဗျာဆရာယိစ် ဆိုတာကလည်း ပြောတယ်။ “ဗဟိုချက်က မထိန်းနိုင်တော့ဘူး” တဲ့ ။ ဗဟိုချက်တွေက အများကြီး ရှိလာတာကိုး။ တစ်ခုတည်း မဟုတ်တဲ့ အပြင် တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုဟာ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေသေးတယ်။

တာ။။ပုံပြင်အများကြီးရှိတဲ့ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ဥပမာတစ်ခုကို ဟောတော်မူပါ။

ဇော်။။ကိုယ့်အိမ်က တီဗွီကြည့်ရင်တောင် သိနိုင်ပါသဗျာ။ ချယ်နယ်တစ်ခုက တစ်ခု ပြောင်းကြည့်ရင် ကမ္ဘာကြီးဟာ ဘယ်လောက် အမျိုးအမည် စုံလင်သလဲဆိုတာ ဒိဋ္ဌသိနိုင်ပါတယ်။ တရုတ်လိုင်း ရှိမယ်။ ကုလားလိုင်းရှိမယ်။ တောရိုင်းကမ္ဘာကြီးအကြောင်း တွေ့မယ်။ စီးပွားရေးကို စီအင်ဘီစီမှာ တွေ့မယ်။ လူငယ်တွေ ကခုန်နေကြတာကိုတော့ အမ်တီဗွီမှာ တွေ့မယ်။ သို့သော် ချယ်နယ်တစ်ခုပြောင်းတိုင်း လူမျိုးနွယ်တစ်ခုရဲ့ ဓလေ့စရိုက်တစ်ခုကို ခင်ဗျား နဖူးတွေ ခူးတွေ့ တွေ့နေတာ။

တာ။။အမ်တီဗွီတွေ ကြည့်တဲ့ အခါမှာတော့ ကိုယ့်ထက် အသက်အရွယ် အားဖြင့် ငယ်တဲ့ သူတွေထဲကို ရောက်မိသလို ခံစားရတယ်။

ဇော်။။ကိုယ်နဲ့ မသက်ဆိုင်တဲ့ တခြားလုပ်ငန်းထဲ
တခြားဘဝနေဟန်ထဲကိုလည်း ရောက်သွားပြီး နဖူးတွေ၊ ခူးတွေ၊
တွေ့ မှာပဲ။ ခုခေတ်ကြီးမှာ နေရာအနှံ့အပြားက လူတွေအပေါ်ကို
မတူတဲ့ ပုံရိပ်တွေ၊ မက်ဆေ့ချ်တွေ ကျရောက်ရိုက်ခတ်နေတာကတော့
အထင်အရှားပါပဲဗျာ။

တာ။။။ကျွန်တော်တို့ ရွာက လူတွေဆီတော့ ဘောလုံးပွဲကလွဲရင်
ဒါမျိုးတွေ သိပ်မရောက်သေးပါဘူး။

ဇော်။။ရွာတွေကတော့ ရှေးခေတ်လူအဖွဲ့အစည်းပါ။ စာစကားနဲ့
ပြောရင် ပရီမော်ဒန် အဖွဲ့အစည်းပါပဲ။ သူတို့ ကတော့
ခလေ့စရိုက်တစ်မျိုးတည်းမှာ တစ်သက်လုံး နေတာပေါ့။ ဒီလို
အဖွဲ့အစည်းကတော့ ရိုးတယ်၊ ရှင်းတယ်၊ ပြီးတော့ စရိုက်ရှေ့ (cultural
shock) သိပ်မဖြစ်ဘူးပေါ့။ ဒါကတော့ တခြား စရိုက်တွေ၊
တခြားတန်ဖိုးတွေနဲ့ သိပ်မထိတွေ့ရလို့ပါပဲ။

တာ။။။ရှေးလူအဖွဲ့အစည်းကထွက်တဲ့ အခါကာလတွေမှာ တော့
ရှေ့ဖြစ်တယ် (ဝါ) မအီမသာ စိတ်ပဋိပက္ခဖြစ်ကြမှာပဲလို့
ဆိုလိုချင်ပါသလား။

ဇော်။။။အသစ်တစ်ခုခု ရောက်ရှိ၊ တွေ့ရှိရင် မငြိမ်မသက်
ဖြစ်တာချည်းပါပဲ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ ဒီနည်းအားဖြင့် ပရီမော်ဒန်၊
မော်ဒန်၊ ပို့ (စ်) မော်ဒန်ကာလများကို ဖြတ်သန်း ကြတာပါပဲ။

တာ။။။တစ်ခု မေးစမ်းပါရစေ။ ယခုကာလကြီးဟာ
ဘာကြီးပါလဲခင်ဗျာ။

ဇော်။။။တကယ်တော့ အားလုံးရောနှောနေတဲ့ ကာလပါ။

သုံးခုစလုံးပါပဲ။

ပညာရှိတွေကလည်း သလိုပဲ အဟောရှိပါတယ်။
မော်ဒန်ခေတ်ကတော့ ၁၈ ရာစုကနေ ၂၀ ရာစုအလယ်အထိ
ကြာခဲ့တာပဲ။ မော်ဒန်ခေတ်မှာ လူတွေဟာ အရာဝတ္ထုများကို
အမြင်တစ်မျိုးတည်း နည်းတစ်မျိုးတည်းနဲ့ ကြည့်ဖို့ လုပ်ကြတယ်။
ဒီနည်းကတော့ ဆင်ခြင်ခြင်းနည်း (Rationality) ပါပဲ။
ဘယ်မေးခွန်းဖြစ်စေ အဖြေတစ်ခုတည်းရှိတယ်ဆိုတာ အဲဒီခေတ်ရဲ့
လမ်းညွှန်မှုပါ။ တစ်ခုတည်းသော မှန်ကန်သော နည်းလမ်းကို
မော်ဒန်ခေတ်မှာ ရှာကြပါတယ်။ “မျဉ်းဖြောင့် တိုးတက်ခြင်း၊
ချင်းချက်မရှိ အမှန်၊ ဆင်ခြင်နည်းဖြင့် စီမံကိန်းချထားသော
စံလူမှုစနစ်” ထိုစကား လုံးတွေကို များများ သုံးကြတာပဲ။ ဒါကြောင့်
မော်ဒန်ခေတ်ဟာ ဘာသာတရားများ ၊ ဘာသာရေးနဲ့
သိပ္ပံနိုင်ငံရေးအယူဝါဒများ တိုက်ပွဲဖြစ်တဲ့ ကာလကြီးပါ။
ဒီမော်ဒန်အတွေးအခေါ် စိတ်ကူးတွေလည်း ယခုထိ
လူတော်တော်များများ ယုံကြည်နေကြသေးတော့ မော်ဒန်ဟာ
တည်ရှိဆဲပါ။

တာ။။။ပို့(စ်) မော်ဒန်ကတော့ ဆရာကြီးတို့ ပဲ ပြောဟောနေကြတာ
မဟုတ်လား။

ဇော်။။ဒါကတော့ အကြောင်းရှိပါတယ်။ လူတွေအနေနဲ့
ခေတ်တွေပြောင်းလဲတာကို သတိထားမိလေ့ မရှိကြပါဘူး။
ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကာလက လူဝီ ၁၄ ဆိုတဲ့ ဘုရင်ဟာ
ဘက်စတီးလ်ထောင်ကြီး ပြုလဲတဲ့ နေ့မှာ ပဲ သူ့ခိုင်ယာရီမှာ “ဒီနေ့ ဘာမှ
မထူးခြားဘူး” လို့ ရေးသတဲ့ ၊ အဲသလိုပါပဲ။

တာ။။ဟဲ ... ဟဲ ၊ ကျွန်တော်တို့ ကတော့ ဘုရင်တွေ၊
မင်းညီမင်းသားတွေ မဟုတ်ပါ ဘူး။ ကျေးတောသား
သာမန်အတန်းစားပါ။

ဇော်။။ယုံကြည်မှု (ဝါ) အပြောင်းအလဲ တော်လှန်ရေးဆိုတာ
ခုတင်က ပြင်သစ် တော်လှန်ရေးလို ကိစ္စမျိုးထက် ပိုပြီးသိမ်မွေ့ပါတယ်။
ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဝါဒသဘောထား အပြောင်းအလဲတွေဟာ
လူတွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ပဲ ဖြစ်ပေါ်နေတာကြောင့်ပါပဲ။ လူတွေအနေနဲ့
သူ့စိတ် မနောဟာ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပေါ်ရာ
ကွင်းပြင်ကြီးဖြစ်နေသော်မှ ထိုကိစ္စကြီးဟာ ဘယ်ကို ဦးတည်
သလဲဆိုတာ သိလေ့မရှိဘူးတဲ့ ။

တာ။။ဆရာကြီးပြောသလို ယခုခေတ်ကာလကြီးမှာ
ဝါဒသဘောထား အယူအဆ တွေ ပြောင်းလဲလာတော့ မှန်ပါတယ်။
လူတော်တော်များများ ဟာ ဘာဝါဒကို ယုံရမလဲ။ ဝီစီကိစ္စ
ဖြစ်နေတာလည်း မှန်ပါတယ်။ အခြားအရာတွေ (အခြားအယူတွေ၊
အခြားဝါးတွေ၊ အခြား ကိုယ်နဲ့ မတူတဲ့ ဓလေ့တွေ) က
ရိုက်ခတ်နေတယ်ဆိုလည်း မမှားပါဘူး။

ဇော်။။ပို့(စ်) မော်ဒန် အခြေအနေ (ဝါ) ယခုကာလကြီးမှာ
အခြားအရာများ နှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်းများ အလွန်တစ်ရာ
ဖြစ်ပျက်လျက် ရှိသော ကာလကြီး (the age of over-exposure) လို့
သမုတ်ကြပါတယ်။

ခရီးသွားကြရင် အခြားသူများ ထံ ရောက်သွားတယ်။ ခရီးမသွားဘဲ
အိမ်မှာ ထိုင်နေရင်လည်း သတင်းတွေက ဂျာနယ်တွေကတစ်ဆင့်၊
တီဗွီထဲကတစ်ဆင့် ခင်ဗျားကို ပစ်ပေါက်နေတယ်။ အခြားသူ

တစ်ပါးဟာ ခင်ဗျားထံ ရောက်လာတာပ။ ပရီမော်ဒန်လို ရိုးရာထဲမှာ လုံလုံခြုံခြုံ မရှိနိုင် တော့ဘူး။ တကယ်တော့ မော်ဒန်လိုယုံကြည်မှု အယူဝါဒတစ်ခုတည်းမှာ လည်း လုံလုံခြုံခြုံ မရှိနိုင် တော့ဘူး။

တာ။။။အဲသဟာ ပို့(စ်) မော်ဒန်လား၊ ဆက်၍ ဟောတော်မူပါ။

ဇော်။။။အနှစ်သာရအားဖြင့် ပို့(စ်) မော်ဒန် အခြေအနေ
Postmodernity ဆိုတာ အဲသဟာပါပဲ။ ပို့(စ်) မော်ဒန် အယူအဆဝါဒ
Post-modernism ကတော့တစ်ယောက်တစ်ပေါက် အမျိုးမျိုးပါပဲ။
ဒီခေတ်ကြီးကို ကိုယ်သန်ရာ ကောက်ချက်တွေ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ကြတာပါ။

တာ။။။ဟုတ်တုတ်တုတ်ပါပဲ။ ရှင်းသလိုလိုလည်း ရှိပါပြီ။ သို့သော် တစ်ခုမေးစမ်း ပါရစေ။ အရင်ကလို တစ်ခုခုမှာ မယုံကြည် မသက်ဝင်ရရင် ကျွန်တော်တော့ မနေတတ်ဘူးဗျာ။ တစ်ခုခုကိုမှ မယုံရရင် “မောင်” ဘယ်လိုနေရမတုန်း။

ဇော်။။ဟိုတုန်းက တစ်ခုခုမှာ ယုံကြည်သက်ဝင်ပြီး ယခု ယုံကြည်စရာ ဗဟိုချက် မရှိသလို ဖြစ်တဲ့ အခါ ထိုလူတွေမှာ ဝေဒနာနှစ်မျိုး နှစ်မည် ဖြစ်ကြတယ်။

(၁)လူတစ်မျိုးကတော့ လွတ်မြောက်သွားသလို ခံစားရတယ်။
ဝမ်းမြောက်စရာအဖြစ် မြင်တယ်။

(၂)နောက်တစ်မျိုးကတော့ ဆုံးရှုံးမှုကြီးအဖြစ် မြင်တယ်။ ရင်ထုမနာ ကြိတ်မနိုင် ခဲမရ ဖြစ်တယ်။

ပသို့ဆိုစေ အယူဝါဒ အပြောင်းအလဲဟာ
တုန်လှုပ်စရာကောင်းတာတော့ အမှန်ပါပဲ။ တကယ်တော့
ခံစားမှုပသို့ဖြစ်စေ ဒီကိစ္စကြီးကတော့ ဖြစ်နေတာအထင်အရှားပဲ။

စင်စစ်အားဖြင့် ဒီအချိန်ဟာ ပြန်စဉ်းစား၊ ပြန်တည်ဆောက်တဲ့ ကာလပါပဲ။

လူတစ်ယောက်ဟာ မိမိအယူအဆကို ပြန်လည်စဉ်းစားခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မိမိ ဓလေ့ထုံးစံ ကို သတိပြုလာခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိဘာလဲဆိုတာ စဉ်းစားခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုအရာများ ဟာ ဒီ ပို့(စ်)မော်ဒန်အခြေအနေကြီးမှာ ဝင်ရောက်ဆင်နွှဲခြင်းပါပဲ။

တာ။။။။။မုံရွေးကြေးမုံက ကျေးတောသား မောင်တာလည်း သို့ကလို လု ပ် ရ မှာ လား ဗျာ။ နွားကျောင်းရင်း၊ ထင်းခွေရင်း၊ သလိုနေလိုက်လည်း ဘာဖြစ်သလဲ။

ဇော်။။။လော က ကြီး မှာ ကိုယ့်အမှန် (ကိုယ့်ဒိဋ္ဌဓမ္မတရား) နဲ့ ကိုယ်ပါပဲ။ ကိုရင်တာ တည်ဆောက်ထားတဲ့ အမှန်ကလေးနဲ့ ကိုရင်တာ နေနိုင်ပါသဗျာ။

တာ။။။။ဟဲ ... ဟဲ ကျွန်တော်ကလည်း ကိုယ့်အကြိုက် ကိုယ့်အနှစ်အသက်လေးနဲ့ ကိုယ်၊ ကိုယ့်စိတ်ကူးလေးနဲ့ ကိုယ် နေချင်သဗျာ။ ဝါးတစ်ပင်လုံးဘုန်းကြီး တောင်ဝှေး၊ ပေတစ်ပင်လုံး ဘုန်းကြီးယပ်တောင်၊ လူဟူရင် လူဖြူဖြစ်မှ ၊ လူဟူရင် အမေရိကန်ဖြစ်မှ ၊ လူဟူရင် မတ်ဝါဒီဖြစ်မှ အဲသလိုမဟုတ်ရင် လူမထင်ဘူး ဆိုတာမျိုး မဟုတ်တာဟာ ပို့(စ်) မော်ဒန် အယူအဆတစ်ခု မဟုတ်လား။

စတိုင်သစ်မဂ္ဂဇင်း၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၀၂။

* * *